

Informatie waterbesparing pilot Vitens bij horeca in Twente

Waarom dit onderzoek?

Eerder heeft Vitens onderzoek uitgevoerd bij hogescholen en universiteiten, waardoor een bespaarpakket gericht op gedragsverandering is ontwikkeld die [12,4% waterbesparing](#) heeft opgeleverd! Op dit moment loopt er een soortgelijk [onderzoek bij hotels en vakantieparken](#), waar ook een succesvolle hoeveelheid waterbesparing verwacht wordt. Graag start Vitens nu ook bij restaurants en cafés een dergelijk onderzoek naar waterbesparing.

Wat wordt er onderzocht?

Er is een **bespaarpakket** ontwikkeld die **bezoekers** zou moeten aansporen **om de kleine knop of stopknop van het toilet te gebruiken**. Hiermee wordt namelijk gemiddeld de helft van de hoeveelheid liters water per spoelbeurt verbruikt ten opzichte van de grote knop. De stopknop stopt de spoeling van water door het toilet, wat ook veel liters water kan besparen.

Op basis van eerder uitgevoerd **gedragsveranderingsonderzoek** onder horecabezoekers zijn er passende technieken in dit pakket verwerkt. Deze zorgen ervoor dat het gewenste doelgedrag (**het gebruik van de kleine knop of stopknop**) een grotere kans van uitvoering heeft. Uiteraard staat het de bezoeker nog steeds vrij om de grote knop te gebruiken, maar de verwachting is dat dit gewoontegedrag met het bespaarpakket minder vaak uitgevoerd zal worden wanneer het niet nodig is (bij een kleine boodschap).

Onderaan dit document vindt u de middelen die getest zullen gaan worden, bestaande uit **twee posters en verschillende stickers**.

Wat wordt er van u verwacht?

Graag wordt het bespaarpakket in uw horecagelegenheid getest. Dit houdt in dat het bespaarpakket **in uw gelegenheid opgehangen wordt gedurende een periode van 1 maand** (timing in overleg), om te onderzoeken of deze effect heeft op het totale waterverbruik en het waterverbruik van de toiletblokken. Hiervoor zal **het waterverbruik gedurende 2 maanden bijgehouden worden** – 1 maand vóór en 1 maand na het aanbrengen van het bespaarpakket. Daarnaast kan er gedurende de maand dat het bespaarpakket zichtbaar is **een vragenlijst door de bezoekers ingevuld worden**. Middels een QR-code op een **‘wobbler’** (zie middelen) kunnen enkele vragen over het bespaarpakket beantwoord worden, en wordt er opgehaald hoe bezoekers kijken naar waterbesparing en het gebruik van de kleine spoelknop of stopknop.

Hoe worden de effecten gemeten?

Met behulp van een [HomeWizard](#) op de watermeter wordt **het totale waterverbruik van uw gelegenheid inzichtelijk** gemaakt. Deze mag u na afloop van het onderzoek houden. Daarnaast kan een **doorstroommeter de watertoevoer naar de toiletblokken** achterhalen, waardoor het effect van het bespaarpakket geanalyseerd kan worden. Zowel de HomeWizard als de doorstroommeter kunnen tijdelijk op de watermeter en een waterleiding geplaatst worden, zonder dat de watertoevoer hiervoor afgesloten dient te worden. Beide zijn snel en gemakkelijk te plaatsen en weg te halen, wat door Vitens verzorgd zal worden. Ook draagt Vitens de kosten voor deze meters.

Welke middelen worden er getest?

1. **A3 poster** voor in de algemene ruimte bij de toiletten. Deze kan gelezen worden op het moment dat alle toiletten bezet zijn en de bezoeker staat te wachten.

2. **A3 poster** voor aan de binnenkant van de toiletdeur. Deze kan gelezen worden op het moment dat de bezoeker gebruik maakt van het toilet.

3. **Stickers** voor bij de spoelknoppen van het toilet, om de bezoeker te beïnvloeden de kleine knop/stopknop te gebruiken. Deze stickers zijn gemakkelijk te verwijderen, en zijn dus geschikt voor tijdelijke plaatsing.

Toiletstickers

Doe alsof je thuis bent, gebruik de kleine knop

Doe alsof je thuis bent, gebruik de kleine knop

Doe alsof je thuis bent, gebruik de stopknop

Stop!

Plak deze stickers bij de spoelknoppen van het toilet om water te besparen!
Deze stickers beïnvloeden de toiletgebruiker om de kleine knop of stopknop te gebruiken. Afhankelijk van de uitvoering van de spoelknoppen, hoeft er maar 1 combinatie van stickers geplakt te worden. Er zijn dus maar 2 tot 4 stickers per toilet nodig. Kijk bij de voorbeelden waar de stickers geplakt kunnen worden.

Voorbeelden van spoelknoppen met stickers:

Grote en kleine knop, rond en klein

Grote en kleine knop horizontaal, grote knoppen

Grote en kleine knop verticaal, kleine knoppen

Stopknop

4. **Wobblers** voor in de algemene ruimte bij de toiletten. De QR code hierop brengt de bezoekers naar een korte vragenlijst met vragen over het bespaarpakket, waterbesparing in het algemeen, en het gebruik van de kleine spoelknop of stopknop.

Voorbeeld wobbler:

